

TOOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

ILMOTUSHINTA 60 senttiä tuuma.—Kilpailu- ja viikkilä-
imotukset \$1.50 kerta; \$3.00 kolme kertaa tavallista kokoa
ja suuremman ilmoituksen tilan mukaan.—Synnyksi- ja nimen-
muutosilmoitukset \$1.00 kerta; \$2.00 kolme kertaa tavallista
kokoa.—Kuolemanilmoitukset \$1.50 kerta ilman värsyä ja
50 senttiä lisämaksua jokaiselta värsyiltä ja kiitoslausella.
—Häätöilmoitukset, korkeintaan 30 sanaa, 50 senttiä kerta;
kaksi kertaa \$1.00.—Naima- ja avioeroilmoitukset, korkein-
taan 75 sanaa, \$2.00 kerta; kolme kertaa \$5.00. Suurem-
pista ilmoituksista tilan mukaan.—Kiitoslaususta tilan mu-
kaan 60 senttiä tuuma.—Palkkainfo-outilmoitukset 60
senttiä tuuma, eli 2 senttiä sana; alle hinta 25 senttiä kerta.

TILOUSHINNAT Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta \$5.50 Kuusi kuukautta 3.00
Kolme kuukautta \$1.60 Yksi kuukausi . . .60
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta . . \$8.50 Kuusi kuukautta 4.50
SUBSCRIPTION RATES in the United States:
One Year . . . \$5.50 Six Months . . . \$3.00
Three Months . . \$1.60 One Month60

No. 113 PERJANTAINA, TOUKOK. 14 P.—FRIDAY, MAY 14 1920.—KOLMASTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIII

SOTASIIHTERI BAKER LUOVUTTANUT HUIKEAN SUURIA SOTAVARASTOJA PUOLALLE VENÄJÄN HYÖKKÄYKSEEN

Maksuksi tarjottu arvottomia painotuotteita, jotka eivät mene kaupaksi rahamarkkinoilla. Afääri tarkoin salattu Amerikan kansalta

(Federated Pressin kirj. Paul Hanna)
(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., May 14, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Washington, D. C. — Puolan hyökkäyssotaa Neuvosto-Venäjä vastaan rahastaa suurimmaksi osaksi Amerikan kansa. Amerikan kansa ei sitä tiedä; mutta nykyisen hallituksen aikana ei heidän tarvitsekaan tietää mihin heidän varojaan käytetään. Länsi-Euroopan kaikissa kyyntämissä valtiomiehissä ei löydy yhtäkään, joka uskaltaa julkisesti puolustaa nykyistä Puolan kääntymistä. Ententen yleuvosto ilmoitti Puolalle kaksi kuukautta sitten, että se ei olisi edesvastuussa setruuksista, jos Puola kieltäytyi tekemästä rauhaa Venäjän kanssa, josta suunnaton alue jo oli Puolan joukkojen käsissä.

Käyttävät amerikalaisia aseita. Mutta Ranskan vehkeilyjen roikkasemana sekä varustettuna suunnattomilla varastoilla Amerikan sotatarpeita, Puola ei ottanut totellakseen yleuvoston ja ajantui suoraan veriseen kamppailuun Kievin valloittamiseksi ja koko Ukrainan riistämiseksi Venäjältä. Ilman näitä Amerikan sotatarpeita, jotka sotasihteri Baker on lähettänyt Puolaan ilman Amerikan kansan suostumusta ja tietämättä, kymmenientuhansien slaavilaisen talonpoikien teurastus ei olisi ollut mahdollista.

Federated Pressin kirjenvaihtaja kyseli äskettäin sotadepartmentilta, millä ehdoilla Puola osti suuria varastoja Amerikan sotatarpeiden ylijäämästä, niiden mukana vetureita. Sitä ennen sotadepartmentti oli jyrkästi kieltänyt, että tämä hallitus avustaisi tai varustaisi ulkomaiden armeijoita. Vastauksena toiseen kysymykseen saatiin seuraava omintuinen selitys:

"Puolan bondeja" hyväksytyt. Puolan viranomaisten ja sihteri Bakerin erikoissopimuksella, sotadepartmentti on suostunut ottamaan maksuksi 5 prosenttia Puolan bondeja rajattomasta määrästä sotatarpeita, jotka Baker ennemmin oli ostanut libertybondeilla saaduilla varoilla, joita departementti ei enää tarvinut.

Näitä myyjäisiä toimitetaan silloin tällöin ostajien "avoimella kilpailulla", niinkuin sihteri Baker rakastaa sanoa. Mutta toisten ostajien ei anneta "maksua" ostoksiaan sellaisilla arvottomilla painotuote-takauksilla kuin ovat Puolan bondit. Puola voi aivan rajattomasti antaa tällaisia bondeja, eikä liioin ole mitään rajaa siinä kuinka paljon sihteri Baker vastaanottaa näitä bondeja Varsovan kanssa solmittamansa yksityisen sopimuksen ehtojen mukaan.

Tämän yhteydessä mainittakoon, että ennenkuin hän alkoi lahjottaa Amerikan koneita ja sotatarpeita Puolalle, sihteri Baker oli kongressin komitealle tekemänsä tunnustuksen mukaan "myynyt" miljoonien dollareiden arvosta sotatarpeita nyt kukistuneelle Koltshakin hallitukselle. Baker selitti, ettei hän myynyt suoranaisesti Koltshakille, vaan M. Ughet'ille; Kerenskin lähetystön finanssi-attashealle. "Ja kenehkö odottaa saavanne maksun?" kysyi muuan kongressinmiehen. "Välillisesti Koltshakin hallitukselta," vastasi Baker.

Nyt kun Koltshakin hallitus on hävinnyt maan päältä jättämättä senttiäkään jälkeensä, on Baker useampien kuukausien aikana lähettänyt sotatarpeita Puolalle vastikkeista, joiden arvo ei ole dollariakaan tuhannelta millään mailman rahamarkkinoilla. Tämä eriskummallinen ja samalla traagillinen suhde käsitellään hyvin Euroopassa, Lon-

SUURI RYHMÄ LAKKOUTUNUT RAUTATEILLA

Kahden suuren rautatieyhtiön veturinkuljettajat ja lämmittäjät yhtyneet lakkoon

(F. P:n kirjeto P. Hannalta)
Pittsburg, Pa., 12 p. toukok. — Pennsylvania, Baltimore & Ohio ja Pittsburg & Lake Erie yhtiöiden rautateiden matkustaja- ja rahtijunien veturinkuljettajat ja lämmittäjät kokouksessaan tänä-iltana päättivät mennä lakkoon kello 7:30 huomenna aamulla. Päätös oli melkein yksimielinen.

Washington, 13 p. toukok. — Sokeria tulisi myydä 11 sentillä naula, ja nykyiset hinnat, jotka vaihtelevat 20 sentistä 25 senttiin naula, johtuvat profiteerauksesta, selitti rautatieläisten veljesliiton tilastotieteilijä W. Jett Lauck tänään rautateiden palkkalautakunnalle.

Sokeri-"tiikerit" kiskovat tänä vuonna Amerikan kansalta \$600,000,000 ylimääräistä voittoa, väitti Lauck, joka kehottaa palkkalautakuntaa myöntämään palkkankorotuksen rautatiemiehille.

Toukok. v. 1917 osottavat, että sokerintuottajat hyötyivät 52.28 prosenttia voiton osakepääomasta, ja 59.2 prosenttia pääomasta kun kaikki veromaksut oli vähennetty, sanoi Lauck.

Sokeri-ryhmän viljelijät ansaitsevat 27.28 prosenttia osakepääomasta; 238.34 prosenttia todellisesti sijoitetusta pääomasta ja 191.04 pros. pääomasta kun verot oli vähennetty, ja sokerin hinta silloin oli 7 senttiä naula, sanoi Lauck.

"Jos sokerintuottajat silloin hyötyivät näin tavattomasti voittoa," sanoi Lauck, "mikä onkaan heidän voittonsa nykyään. Jolloin sokerin hinta on 25 sentin tienoilla naula?"

"Isänmaallinen" sheriffi rikkonut kieltolakia

Walla Walla, 13 p. toukok. — Kauntin yleisyyttä jättänyt poliisikontin kanteen, syyttään sheriffi David Yatesia kieltolain rikkomisesta. Sheriffillä oli hallussaan laittomasti hankittuja väkijoumia helmik. 15 p:nä, väitettiin syyttäjää.

Syytetty sheriffi on sama heraa, joka samoihin aikoihin vei päivällisille valamiehistö, joka parhaillaan neuvotteli kolmen i. w. w.-laisen syyllisyydestä ja piti valamiehille "isänmaallisen" puheen. Olikohan laittomasti hankittu viina silloin kohottanut sheriffin "isänmaallisia" tunteita?

meisen valtin, sillä ylisyyttäjä oli nyt paljastunut mieheksi, joka pelkasi viedä loppuun sitä, mitä oli alottanut. Kongressin jäsenet, jotka kuulustelun alkoiivat, huomasivat Palmerin johdattaneen heidät alikkoon, eivätkä voineetkaan jatkaa kuulusteluja tulematta vastakkain miehen kanssa, jonka aikoiivat kukistaa. Lopuksi he päättivät vapautua koko sotkusta lopettamalla kuulustelun äkkiä.

Tällä hetkellä työsihteri Wilson iski kuumaan rautateiden kommunistien Työväenpuolueen toimintaoikeuksia koskevan päätöksen vasaralla. Torjukoona Palmer nyt päättään säkenet jos voi.

Työsihteriin tulkinna mukaan Kommunin Työväenpuolue ei toimi laittomasti ja sentähden on hän määrännyt puolueen vangituttu jäsenet vapauttavaksi. Päätös ei kuitenkaan koske Kommunin Työväenpuolueen, jonka periaateohjelma, työsihteriin selityksen mukaan, on selvästi vastoin Yhdysvaltain perustuslakeja.

meisen valtin, sillä ylisyyttäjä oli nyt paljastunut mieheksi, joka pelkasi viedä loppuun sitä, mitä oli alottanut. Kongressin jäsenet, jotka kuulustelun alkoiivat, huomasivat Palmerin johdattaneen heidät alikkoon, eivätkä voineetkaan jatkaa kuulusteluja tulematta vastakkain miehen kanssa, jonka aikoiivat kukistaa. Lopuksi he päättivät vapautua koko sotkusta lopettamalla kuulustelun äkkiä.

Tällä hetkellä työsihteri Wilson iski kuumaan rautateiden kommunistien Työväenpuolueen toimintaoikeuksia koskevan päätöksen vasaralla. Torjukoona Palmer nyt päättään säkenet jos voi.

Työsihteriin tulkinna mukaan Kommunin Työväenpuolue ei toimi laittomasti ja sentähden on hän määrännyt puolueen vangituttu jäsenet vapauttavaksi. Päätös ei kuitenkaan koske Kommunin Työväenpuolueen, jonka periaateohjelma, työsihteriin selityksen mukaan, on selvästi vastoin Yhdysvaltain perustuslakeja.

Tämä Palmerin piiloteleminen antoi työsihteri Wilsonille vi-

BOLSHEVIKIT EDELLEEN PERÄÄNTYVÄT

Taistelu käynnissä 420 englannin peninkulmaa pitkillä rintamalla

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., May 14, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Varsova, toukok. 13 p. — Puolalaiset ovat valloittaneet Karaliin ja Rzeszesnowin, jotka kumpikin ovat Dnieperin varrella, etelään Kievista, samalla ottaen tuhansia bolshevikkejä vangiksi ja kaapaten sotasaalista.

Varsova, toukok. 13 p. — Puolalais-ukrainalaiset joukot ovat antaneet ankan iskun bolshevikille Kievin pohjoispuolella ja pakottaneet heidät perääntymään pitkin Beresina-joen vartta. Ne ovat valloittaneet Berchitzan ja aiheuttaneet suuren mieshukan Venäjän armeijalle. Taistelu on nyt käynnissä noin 420 englannin peninkulmaa pitkillä rintamalla.

Tarve oikaista puolalaisten rintamaa Kievin valtauksen jälkeen pakotti heidät alottamaan uuden hyökkäysliikkeen rintamalla, joka ulottuu Vitebskin länsipuolella Kievin eteläpuolelle. Puolalaiset joukot ovat menneet poikki Beresina-joen useissa kohdissa ja valloittaneet Wiatichin kiivaan taistelun jälkeen.

Mozirin koillispuolella bolshevikit on pakotettu perääntymään poikki Dnieperin. Bolshevikit yrittivät tuhoata rautatieaseman Berchitzassa, mutta siitä heidät estivät puolalaiset, ottaen samalla useita punaisia vangiksi. Kerrotaan puolalaisten tuhoanneen kaksi punaista rykmenttiä(?) mainitun kaupungin lähetyillä käydyissä taisteluissa.

Dnieperin länsipuolella, Kievin Pripet-joen suulle ulottuvalla noin viisikymmentä englannin peninkulmaa pitkillä rintamalla, bolshevikit hiljolleen perääntyvät ja rakentavat sijoita. Dnieperin poikki, voidakseen nopeammin perääntyä ennenkuin puolalaisten pääjoukot saapuvat Dnieperin varrelle.

Lontoo, toukok. 13 p. — Neuvosto-Venäjän viranomaiset ovat luvanneet säästää etelä-Venäjällä vangeiksi otamiensa miesten, sekä mahdollisesti tulevaisuudessa heidän vangeikseen joutuvien anti-bolshevistisissa armeioissa taistelevien miesten hengen.

Eivät luota Japanin lupauksiin. Peking, Kiina, toukok. 13 p. — Tähän tulleista tiedoista käy selville, että venäläiset ja japanilaisten väliset suhteet Siperiassa käyvät päivä päivältä yhä pahemmiksi. Kaikkiin luokkiin kuuluvia venäläisiä suututtaa se, kun japanilaiset ovat valloittaneet lukuisia strategisia asemia, he kun katsovat tämän osottavan japanilaisten pyrkivän pitämään Vladivostokin kontrollinsa alaisena samoin kuin heillä nyt on Tsingtau hallussaan. Venäläiset eivät usko, että Japani evakuoisi Siperian, huolimatta siitä, että se virallisesti vakuuttelee sen tekevänsä.

Japanin hallituksen Siperianpolitiikkaa arvostelevat ankarasti Japanin sanomalehdet, joista enemmistö on sitä mieltä, että japanilaisten olisi heti poistuttava Siperiasta.

Höyrylaiva upponut; 50 henkeä hukkanut. Lontoo, toukok. 14 p. — Viisikymmentä henkilöä hukkuu kun italialainen höyrylaiva "Assiria" törmäsi miinaan lähellä Leghornia ja upposi, kerrotaan Central Newsille Roomasta eilen tulleessa tiedonannossa. "Assiria" oli 1,605 tonnin kantoinen, genualaisen firman omistama, laiva.

Moskova. — Moskovan palokuntalaisten kongressissa hyväksyttiin päätöslauselma, jossa lausuttu palokuntalaisten yhtenäistämiseksi. Orschaan on lisätty valmista kansanvalistuskurssiseja.

Moskovasta sähköitetään Tukholmassa sijaitsevalle radiosanomatoimistolle Rostalle: Kaikki tähän asti Omskin kaupungin neuvoston valitut edustajat ovat kommunisteja. Täällä kuten Irkutskissaakin levijää neuvostovalta. Semipalatinskissa ovat kirgisi provinssikongressiin edustajiksi valinneet vain kommunisteja.

Neuvostovalta ja sivistys. Neuvostovalta sähköitetään huhtikuun 15 p. — Kasanissa avataan kesäkuussa kaksi kansanvalistuskurssia, joissa kolmetuhatta työkurssiin osaaottajaa voi lisätä opintonsa. Orschaan on lisätty valmista kansanvalistuskurssiseja.

Kommunismi Siperiassa. Moskova, toukok. 14 p. — Viisikymmentä henkilöä hukkuu kun italialainen höyrylaiva "Assiria" törmäsi miinaan lähellä Leghornia ja upposi, kerrotaan Central Newsille Roomasta eilen tulleessa tiedonannossa. "Assiria" oli 1,605 tonnin kantoinen, genualaisen firman omistama, laiva.

Moskovasta sähköitetään Tukholmassa sijaitsevalle radiosanomatoimistolle Rostalle: Kaikki tähän asti Omskin kaupungin neuvoston valitut edustajat ovat kommunisteja. Täällä kuten Irkutskissaakin levijää neuvostovalta. Semipalatinskissa ovat kirgisi provinssikongressiin edustajiksi valinneet vain kommunisteja.

Neuvostovalta ja sivistys. Neuvostovalta sähköitetään huhtikuun 15 p. — Kasanissa avataan kesäkuussa kaksi kansanvalistuskurssia, joissa kolmetuhatta työkurssiin osaaottajaa voi lisätä opintonsa. Orschaan on lisätty valmista kansanvalistuskurssiseja.

Moskovasta sähköitetään Tukholmassa sijaitsevalle radiosanomatoimistolle Rostalle: Kaikki tähän asti Omskin kaupungin neuvoston valitut edustajat ovat kommunisteja. Täällä kuten Irkutskissaakin levijää neuvostovalta. Semipalatinskissa ovat kirgisi provinssikongressiin edustajiksi valinneet vain kommunisteja.

Neuvostovalta ja sivistys. Neuvostovalta sähköitetään huhtikuun 15 p. — Kasanissa avataan kesäkuussa kaksi kansanvalistuskurssia, joissa kolmetuhatta työkurssiin osaaottajaa voi lisätä opintonsa. Orschaan on lisätty valmista kansanvalistuskurssiseja.

IRLANNISSA TAAS OLLUT METEILEITÄ

Yhdeksäntoista polisiparakkia tuhottu ja useita henkilöitä ammuttu

Dublin, toukok. 13 p. — Asestettua ja naamioitua miehistä tuhoivat vähintään yhdeksäntoista polisiparakkia eri osissa Irlannia viime yönä. He hyökkäsivät myöskin viiteen tulli- ja verokonttoriin ja polttivat kaikki niistä käsiinsä saamansa paperit.

Pastori T. G. Wilkinson ammuttiin kuoliaksi Downpatrickissa. Miehet tunkeutuivat kahden sanomalehden toimittajan asuntoon ja toisen noista toimittajista he terasivat ja höyhensivät. Yksi mies ammuttiin kuoliaksi lähellä Dublinia.

Yön kuluessa siun feinerit piirittivät kaupungin ja aamulla he panivat toimeen suurenmielisen mielenosoituksen, johon otti osaa noin 5,000 henkeä.

Kuoleita syömälakkolaisia haudattaessa kulkeut marssivat läpi kaupungin valtakatujen. Skibberneissä miesjoukko terasivat sanomalehden toimittajan P. Sheehyn.

Australian työläiset ryhtyvät toimimaan sotien estämiseksi

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., May 14, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Sydney, Australia, toukokuun 13 p. (F.P.) — Australian merimiesten ammattijärjestö on päättänyt ryhtyä toimiin tarkoituksella päästä yhteyteen kaikkien samantyyppisten ja merimiesten järjestöjen kanssa maailmassa, päästäkseen selville siitä, eikö voitaisi näiden järjestöjen välillä saada aikaan sellaista sopimusta, että niihin kuuluvat kieltäytyisivät työskentelemästä sotilailla merien poikki taistelemaan tulevaisuuden sodissa. Australian merimiehet ovat sitä mieltä, että jos tätä menettelytapaa ryhdytään noudattamaan, niin sen avulla voidaan suures määrin ehkäistä sotien puhkeaminen tulevaisuudessa.

Yhdysvaltain ja Canadian merimiesten järjestöiltä tullaan piakkoin kysymään niiden mielipidettä tässä kysymyksessä.

Vaativat 5-päiväistä työviiik. Australiassa

Sydney, Australia, toukok. 13 p. (F.P.) — Australiassa on täydessä käynnissä liike, jonka tarkoituksena on poistaa lauantaitöy kokonaan. Useimmat Australian ammattijärjestöt ovat ryhtyneet agisoimaan 44-tuntisen, 5-päiväisen viikon puolesta ja noin parikymmentä ammattijärjestöä on jo ottanut käytäntöön viisipäiväisen viikon.

Jotkut työnantajast vastustavat tuota liikettä, mutta sitä vastustavia ei ole niin paljon, että he voisivat estää työläiset ajamasta tahtoaan lävitse. Otsakutaan seuraavien parin kuukauden aikana kaikilla aloilla otettavan käytäntöön viisipäiväinen työviiik. Miehet uhkaavat tehdä lakon, jos työnostajat ajostavat heidän palkkaansa sen johdosta, että he eivät työskentele lauantaita.

Australian kaivostyöläiset ovat ryhtyneet agitamaan 30-tuntisen, 5-päiväisen työviiikon puolesta.

MUNKITKIN JO RUPEAVAT LAKKOILEMAAN

Geneve, toukok. 14 p. — Lähellä Fiumea olevassa kappusiinmunkkien luostarissa ovat munkit tehneet lakon, kerrotaan tänne tulleessa tiedonannossa. Joukko nuoria munkkeja nousi avoimeen kapinaan luostarin johtajaa vastaan, eikä heitä voitu lannistaa, vaikka heitä uhattiin rangaistakin kapitalistidestään. Kapinotsijat vaativat heidät vapautettavaksi uskonnollisista valloistaan sekä oikeutta käyttää tavallisia siviilivaatteita.